

Отримано: 27 березня 2023 р.

Прорецензовано: 20 квітня 2023 р.

Прийнято до друку: 4 травня 2023 р.

e-mail: chernyshoxana@gmail.com

ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0002-2010-200X>

e-mail: zoya.biloshytska@gmail.com

ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0002-9321-7342>

e-mail: nkztua@gmail.com

ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0003-3878-5563>

e-mail: kim_hno@ztu.edu.ua

ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0002-8171-3939>

DOI: 10.25264/2519-2558-2023-17(85)-206-210

Черниш О. А., Білошицька З. А., Панченко Н. А., Гончарук Н. О. Побудова жанру «публічна промова політика» сучасного англомовного дискурсу. *Наукові записки Національного університету «Острозька академія»: серія «Філологія»*. Острог: Вид-во НаУОА, 2023. Вип. 17(85). С. 206–210.

УДК: 81'42:811.111

Черниш Оксана Андріївна,
кандидат філологічних наук, доцент,
доцент кафедри теоретичної та прикладної лінгвістики,
Державний університет «Житомирська політехніка»
Білошицька Зоя Адамівна,
старший викладач,
кафедри педагогічних технологій та мовної підготовки,
Житомирський державний університет «Житомирська політехніка»
Панченко Наталія Анатоліївна,
старший викладач,
кафедри педагогічних технологій та мовної підготовки,
Державний університет «Житомирська політехніка»
Гончарук Наталія Олександрівна,
вчитель англійської мови Відокремленого підрозділу «Науковий ліцей»,
Державний університет «Житомирська політехніка»

ПОБУДОВА ЖАНРУ «ПУБЛІЧНА ПРОМОВА ПОЛІТИКА» СУЧАСНОГО АНГЛОМОВНОГО ДИСКУРСУ

У статті розглянуто побудову жанру «публічна промова політика» сучасного англомовного політичного дискурсу. Нині одним з загальних питань сучасної лінгвістики є дослідження дискурсу в аспекті мовленнєвої поведінки людини у широкому контексті її життєдіяльності у соціумі. Безпосередньо поняття «дискурс» є багатоплановим і використовується у різних значеннях. Автори у дослідженні використали промови президента Володимира Зеленського перед законодавчими органами інших країн та онлайн-звернення до світової спільноти щодо російсько-української війни. З'ясовано, що важливою ознакою побудови жанру «публічна промова політика» є композиційна чіткість. На думку багатьох дослідників, адресанту важливо мати почуття міри в обсязі: промова не повинна бути більшою, ніж цього вимагає тема та фактаж. Зокрема у композиції можна виокремити три блоки: – вітання з аудиторією; – основна частина та підсумок. Кожен з цих блоків різниться відповідним графічним та лінгвостилістичним втіленням. Зосереджено увагу на переконанні аудиторії та врахуванні соціокультурного та історичного факторів, професійних характеристик слухачів та регіональні відмінності. Автори зазначають, що у кожному блоці президент України ретельно добирає слова для підкреслення важливості сказаного. Використовуючи у своїх промовах повтори, він висловлює повагу до лідерів країн, апелює до світової спільноти та прагне побудувати тісні асоціативні зв'язки між Україною та державами, до яких звертається та окреслює трагічність нинішньої ситуації.

Ключові слова: дискурс, мовленнєва поведінка людини, онлайн-звернення, переконання аудиторії, побудова жанру, політична думка, промова, публічне мовлення, сучасний англомовний дискурс.

Oksana Chernysh,
Ph.D. in Linguistics, Associate Professor,
Associate Professor at the Department of Theoretical and Applied Linguistics,
Zhytomyr Polytechnic State University
Zoia Biloshytska,
Senior Lecturer at the Department of Pedagogical Technologies and Language Training,
Zhytomyr Polytechnic State University
Natalia Panchenko,
Senior Lecturer at the Department of Pedagogical Technologies and Language Training,
Zhytomyr Polytechnic State University
Natalia Honcharuk,
Teacher of English at Separate subdivision «Scientific Lyceum»,
Zhytomyr Polytechnic State University

THE STRUCTURE OF THE GENRE «PUBLIC SPEECH OF A POLITICIAN» IN MODERN ENGLISH DISCOURSE

The article examines the structure of modern English political discourse's «public speech of a politician» genre. Nowadays, one of the urgent issues of modern linguistics is the study of discourse in terms of the speech behavior of a person in the broad context of his life activities in society. Directly, "discourse" is multifaceted and is used with different meanings.

In the study, the authors used President Volodymyr Zelenskyi's speeches to the legislative bodies of other countries and online appeals to the world community regarding the Russian-Ukrainian war. The research proves that compositional clarity is essential in constructing the «public speech of a politician» genre. According to many researchers, the addressee needs to have a sense of proportion in the volume: the speech should be the topic and facts required at most. In particular, three blocks can be distinguished in the composition: – greetings to the audience; – the main part, and the summary. Each block differs in the corresponding graphic and linguistic stylistic embodiment. Attention is focused on convincing the audience and taking into account socio-cultural and historical factors, professional characteristics of listeners, and regional differences. The authors note that in each block, the president of Ukraine carefully chooses words to emphasize the importance of what he said. Using repetitions in his speeches, he expresses respect for the countries' leaders, appeals to the world community, and strives to build close associative ties between Ukraine and the states, to which he addresses and outlines the tragic nature of the current situation.

Keywords: discourse, human speech behavior, online appeal, audience persuasion, genre construction, political thought, speech, public speaking, modern English discourse.

У сучасному заполітизованому суспільстві, яке стрімко рухається вперед, варто знати, як формується політична думка та що обумовлює політичну поведінку громадян. У реаліях війни надзвичайно важливо розуміти, як і якими способами політики представляють інтереси своєї держави на міжнародному полі та яка риторика сприяє кращій взаємодії із демократичним світом, що впливає на міжнародну спільноту заради досягнення мети ораторів.

Актуальність дослідження визначається зацікавленістю світової спільноти ситуацією в Україні та полягає у важливості вивчення сучасного англomовного політичного дискурсу, зокрема особливостей жанру «публічна промова політика». Вивчення цього жанру дає змогу виявити специфіку функціонування мовного коду в контексті політичної комунікації та особливості професійної мовленнєвої поведінки політичних спікерів, які презентують країну на міжнародній арені, а відтак формують імідж держави.

Мета дослідження – розглянути побудову та охарактеризувати «публічну промову політика» як жанр сучасного англomовного політичного дискурсу. **Об'єктом дослідження** є жанр «публічна промова політика» у просторі сучасного англomовного політичного дискурсу.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Дослідження особливостей дискурсу належить до ключових проблем сучасної української та зарубіжної лінгвістики. Відповідно висвітлення цього питання знаходимо у працях багатьох видатних мовознавців, зокрема О. Воробйової, І. Бутової, А. Загнітка, О. Ковальової, Н. Кондратенко, Н. Шевчук, К. Серажим, Ф. Бацевича, Я. Бондаренко, О. Гніздечко, Л. Безуглої, О. Бондаренко, П. Донець, В. Жуковської, Я. Бломмерта, А. Белла, З. Харріса та інших, які навели визначення поняття «дискурс», розглянули його типологію, окреслили дистинктивні характеристики тощо. Однак попри значну кількість мовознавчих розвідок питання сутності дискурсу, а також особливості його аналізу потребують розробки та уточнення. Відтак одним з нагальних питань сучасної лінгвістики є дослідження дискурсу в аспекті мовленнєвої поведінки людини у широкому контексті її життєдіяльності у соціумі.

Матеріалом нашого дослідження є промови президента України Володимира Зеленського перед законодавчими органами інших країн та онлайн-звернення до світової спільноти щодо російсько-української війни. Було опрацьовано 12 промов, які опубліковані на офіційному сайті Президента України www.president.gov.ua.

Виклад основного матеріалу. Поняття «дискурс» має латинське коріння та відповідно позначало «розмову, бесіду, пояснення, доказ, аргумент, логічне міркування». З інтенсивним вжитком термін набував загального вживання як публічне мовлення, а саме певним явищем дійсності, що характеризується знаковою природою та певною структурністю тощо (Оздовська, 2004: 26).

У сучасній дискурсології поняття «дискурс» є багатоплановим та використовується у різних значеннях. Справедливо зазначити, що мовна діяльність, спрямована на пропаганду, емоційний вплив, спонукання до відповідних дій, формування суспільної злагодженої позиції, прийняття та обґрунтування соціально-політичних рішень в умовах множинності поглядів у країні, є надважливою (Шевченко, 2014: 80). Відповідно особливо актуально дослідити саме публічну промову політика, що пов'язана зі сприйняттям і оцінкою політичної реальності в процесі комунікативної діяльності.

Дослідники наголошують, що переважна більшість політичних промов є гостро публіцистичними, адже вони містять висловлення та відстоювання думок, поглядів, переконань, ідеологічних настанов (Самойлова, 2016). Політична промова є певною комунікацією, за якої оратор повідомляє щось, та суспільство, яке сприймає промову, проявляючи єдність (Grieswelle D., 2000: 152). Відповідно великого значення набуває безпосередньо особистість оратора.

На думку багатьох дослідників, важливою ознакою жанру «публічна промова політика» є композиційна чіткість. Адресанту важливо мати почуття міри в обсязі: промова не повинна бути більшою, ніж цього вимагає тема та фактаж. Саме тому традиційно інформація надається адресатам відповідними функціонально-семантичними блоками (услід за Дж. Свейлзом (Swales J., 1990: 80–85) та Т. В. Яхонтовою (Яхонтова, 2009: 170)). Зокрема у композиції текстів жанру «публічна промова політика» виокремлюємо три блоки (див. Рис. 1), кожен з яких різниться відповідним графічним та лінгвостилістичним втіленням:

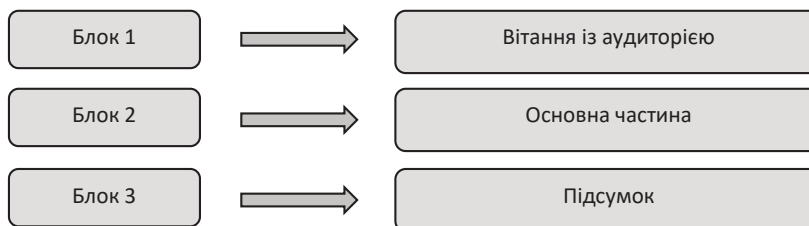


Рис. 1. Композиція текстів жанру «публічна промова політика»

У **Блоці 1** «Вітання із аудиторією» політичний діяч звертається з вітальним словом до аудиторії. Оскільки основною метою політичної промови є переконання аудиторії, оратор враховує соціокультурний та історичний фактори, професійні характеристики слухачів, їхню освіту, стать, вік, регіональні відмінності. Зокрема, у своєму зверненні до Сейму Республіки Польща, Президент акцентує увагу на дружніх стосунках між народами та лідерами: "...*Dear Mr. President, my friend Andrzej! Dear Mrs. Marshal of the Sejm! Dear Mr. Marshal of the Senate!... ⊆... Polish brothers and sisters!.. ⊆...*" (12).

Крім того, звертаючись до польського народу: "*brothers and sisters*", В. Зеленський підкреслює спільне слов'янське походження наших народів, тисячолітню історію, яка нас об'єднує, а отже, і тісну співпрацю у майбутньому. Також, послуговуючись окличними реченнями та використовуючи слово "*dear*" щонайменше тричі, він висловлює повагу до лідерів та народу Польщі.

Звертаючись до парламенту Великої Британії, мовець декілька разів вживає слово "*great*", екстраполюючи назву самого острова *Great Britain* на її людей "*great people*" та історією "*great history*". Потім він проводить паралель між Об'єднаним Королівством та Україною, наголошуючи, що остання не лише має величну мрію "*great dream*", але й веде велику боротьбу "*great struggle*". Таке багаторазове повторення слова *great* має на меті апелювати до народу Британії та побудувати тісні асоціативні зв'язки між двома державами. "...*I'm addressing all the people of the United Kingdom. All the people of Great Britain. Great people. With a great history. I'm addressing you as a citizen, as President of a great country as well. With a great dream. And a great struggle...*" (6). Виступаючи перед Конгресом США, Володимир Зеленський двічі називає американців друзями "*friends*", що свідчить про приязнь, теплі стосунки та беззаперечний зв'язок між американцями та українцями. Також таке звертання демонструє чітку зовнішньо-політичну позицію українського народу.

Звертаючись до урядів та народів різних країн, В. Зеленський послуговується різними видами, формами та стратегіями звертання, що характеризує його як вправного оратора, що знає свою цільову аудиторію.

У **Блоці 2** «Основна частина» Президент зазначає основні проблеми та пропонує стислий виклад ідей звернення. Відповідно політику важливо здобути увагу аудиторії та зацентрувати її на актуальних питаннях в Україні. Володимир Зеленський уміло використовує повтори для окреслення трагічності нинішньої ситуації: "...*I want to tell you about our 13 days. 13 days of fierce war, which we did not start and did not want. But we are waging it...*" (6).

Він також проводить паралелі між подіями минулого та сьогодення, нагадує, що будь-яка війна не шкодує нікого та нічого. Зіставляючи історію британського півострова та України, президент апелює до схожих фактів в історії обох країн з посиланням на події, місця та дати, що є символічними: "*Because we do not want to lose what we have, what is ours – Ukraine. Just as you did not want to lose your island when the Nazis were preparing to start the battle for your great power, the battle for Britain...*" (6).

У такий спосіб, виступаючи в Американському Конгресі, Президент згадує трагічну сторінку в історії США, Перл Харбор: "...*Remember Pearl Harbor. Terrible morning of December 7, 1941...*" (7). Таке використання національно-специфічних реалій є важливою характерною рисою політичних промов, які використовуються для пробудження бажаних емоцій та асоціацій.

Крім того, у цьому блоці президент України ретельно добирає слова для підкреслення важливості сказаного:

1) окреслення жахів повномасштабної війни в Україні: "...*78 Ukrainian children who died from rockets and shelling...*" (12);

2) проблем та потреб нашої держави: "...*Ukraine needs to do to become a member of NATO, to be safe, to receive security guarantees...*" (2);

3) проводить паралелі з минулим та нагадує, проти чого та за що ведеться ця війна: "...*In your great history you have pages that will allow you to understand Ukrainians...*" (5);

4) про жертви серед цивільного населення та зруйновані міста: "...*Our Mariupol ... ⊆... is bombed around the clock. Russian troops drop air bombs on it and fire missiles. They even bombed a maternity hospital and a children's hospital in Mariupol...*" (1);

5) про відсутність будь-якої людяності в окупантів: "...*A neighbor who obviously acts without God...*" (12);

6) про можливе погіршення ситуації: "...*No one will be able to save one or another part of the Earth from radiation pollution due to the use of nuclear weapons...*" (9).

Також у цьому блоці мовець наголошує на важливості нагальних дій, говорячи про можливі наслідки трагедії України для світу: "...*Russia has destroyed the global security architecture and dealt a powerful blow to international relations...*" (4). Відтак закликає світову спільноту до дії та зосереджує увагу на тому, наскільки важливо, щоб допомога надходила якомога швидше, оскільки бездіяльність може призвести до руйнівних наслідків для всього світу, а не лише для України, зокрема голоду через перекриті торговельні шляхи, а також перспективою подальшої збройної агресії з боку росії.

Також президент України намагається попередити про те, що, якщо Україна не отримає наразі допомоги, війна може охопити ширшу географію. Президент звертається до гарантів європейських цінностей за допомогою та надією на подальшу співпрацю. Саме цей блок є стратегічно найважливішим для досягнення цілей. У цій частині промови мовець утримує увагу аудиторії, змушує її задуматись та перейняти емоції. Зеленський, зокрема, апелюючи до адресатів, очікує від них:

1) збільшення поставок військової допомоги:

"...*But first – weapons for Ukraine...*" (4);

2) посилення санкційного впливу на державу-агресора:

"...*All American companies must leave Russia, their market. Leave this market flooded with our blood...*" (5);

3) емпатії у ставленні до України:

"...*We are just like you. Absolutely the same! You know that. You feel it. You see me and you understand all this...*" (1);

4) наголошує на спільних демократичних цінностях та спільній меті:

"...*We are fighting for the values of Europe and the world, sacrificing our lives in the name of the Future...*" (5).

Проаналізувавши низку промов у **Блоці 2**, можемо стверджувати, що усі вони мають схожу структуру і мету. Президент не приховує жахливих фактів та злочинів війни. Акцентує увагу на втратах серед цивільного населення, зокрема дітей – майбутнього нації та наголошує на жахливості воєнних злочинів російської федерації. Таким чином, він апелює до

емоцій своїх слухачів і не дає забути про Україну та її боротьбу проти ворога, який не відзначається ані цивілізованістю, ані гуманністю. Зеленський наголошує на допомозі Україні від держав партнерів та підкреслює важливість перемоги України для усього світу.

У **Блоці 3** «Підсумок» мовець прощається із аудиторією, висловлює сподівання на розуміння та подальшу співпрацю, нагадує про основні проблеми, мету своєї промови та спонукає лідерів до нагальних дій: “Choose Ukraine. For the sake of peace! For the sake of all of us” (1).

Політик уклінно дякує прихильникам України серед світової спільноти: “I am grateful to everyone who supports us Thank you”. Він також налаштовує їх на постійну співпрацю та підтримку: “...I thank you for your support. I am thankful to everyone present in this hall of parliament. To every citizen of Canada. I'm grateful to you, Justin. Grateful on behalf of the entire Ukrainian nation. I am sure that together – and only together – we will defeat all enemies. Glory to Ukraine! Thank you Canada!...”(10).

Усі свої промови він закінчує уже на весь світ відомим гаслом борців за незалежність “Glory to Ukraine!” (2).

Проаналізувавши кожен блок публічної промови політика, можемо стверджувати, що композицію текстів жанру «публічна промова політика» представлено трьома функціонально-семантичними блоками, які є характерною ознакою досліджуваного жанру. Кожен блок відповідає за свій аспект впливу на аудиторію.

Висновки та перспективи дослідження. Розглянувши питання сучасного англомовного політичного дискурсу та побудови жанру, ми дійшли висновку, що композиційна чіткість є важливою ознакою текстів жанру «публічна промова політика». Відповідно інформація надається аудиторії певними функціонально-семантичними блоками. Зокрема у композиції текстів жанру «публічна промова політика» виділяємо три блоки, а саме: «Вітання з аудиторією», «Основна частина», «Підсумки». Кожен блок має свою ціль та мету, які відповідають стратегічним цілям мовця, а також характеризується відповідним мовним оформленням, що увиразнює зміст повідомлення та сприяє розумінню аудиторією. **Блок 1** покликаний окреслити рамки спілкування, висловити повагу та виділити ставлення мовця до аудиторії. **Блок 2** є найважливішим зі стратегічної точки зору. У ньому мовець має на меті здобути увагу аудиторії та утримати її, а також зазначаються основні проблеми та пропонуються шляхи їх вирішення. У **Блоці 3** спікер завершує промову, прощається із аудиторією, висловлює сподівання на розуміння та подальшу співпрацю, нагадує про основні проблеми, мету своєї промови та спонукає лідерів до нагальних дій, висловлює сподівання на подальшу співпрацю. Отже, варто зазначити, що дискурс є зв'язним текстом разом з екстралінгвістичними факторами. Це текст, що аналізується у контексті подій мовлення як цілеспрямований соціальний акт, своєрідний компонент, що уможливорює взаємодію мовця з аудиторією та його вплив на соціум. У ході дослідження вдалося визначити, що політичний дискурс – це сукупність факторів, які є складовими взаємодії політичного суб'єкта з політичним об'єктом.

Наукова новизна полягає у ґрунтовному дослідженні впливу жанру «публічна промова політика» на суспільну думку шляхом використання лінгвостилістичних особливостей, які були описані та схарактеризовані в рамках наукового дослідження.

Практична цінність дослідження полягає в перспективі використання його висновків та результатів у навчальних курсах з лінгвістики та науково-дослідницьких роботах студентів і аспірантів. Вивчення побудови жанру «публічна промова політика» та лінгвостилістичних характеристик дає змогу використовувати отримані результати у навчальних матеріалах з англійської мови для спеціальних цілей та для студентів спеціальностей «Міжнародні відносини» та «Політологія».

Перспектива подальших досліджень полягає у поглибленому вивченні жанру «публічна промова політика» як складової впливу на суспільство та формування громадської думки.

Література:

1. Озадовська Л. Мова у контексті діалогу. *Філософська думка*. 2004. № 3. С. 26. URL: <https://designopendata.files.wordpress.com/2014/05/understanding-media-mcluhan.pdf> (дата звернення: 10.11.2022).
2. Самойлова І. В., Подвойська О. В. Лексичні особливості політичних промов. Наукові записки НДУ ім. Миколи Гоголя. Філологічні науки. Книга 1. 2016. С. 235–238.
3. Шевченко Л.І., Дергач Д.В., Сизонов Д.Ю. Медіалінгвістика: словник термінів та понять. Київ: ВПЦ “Київський університет”, 2014. 380 с.
4. Яхонтова Т. В. Лінгвістична генеалогія наукової комунікації: монографія. Львів: Вид. центр ЛНУ ім. Івана Франка, 2009. 420 с.
5. Grieswelle D. Politische Rhetorik: Macht der Rede, öffentliche, Legitimation, Stiftung von Konsens. Deutscher Universitätsverlag, Wiesbaden, 2000. URL: <https://books.google.com.ua/books?id=0muF8q3I2vIC&pg=PA136&lpg=PA136&dq=klages+2001:24&source> (дата звернення: 01.12.2022).
6. Swales J. Genreanalysis: English in academic and research settings / J. Swales. Cambridge: Cambridge University Press, 1990. 260 p.

Список ілюстративного матеріалу:

1. Address by President of Ukraine Volodymyr Zelenskyy to Italians and all Europeans. URL: <https://www.president.gov.ua/en/news/promova-prezidenta-ukrayini-volodimira-zelenskogo-v-palati-d-73733> (дата звернення: 29.11.2022).
2. Address by President of Ukraine Volodymyr Zelenskyy to the Bundestag. URL: <https://www.president.gov.ua/en/news/promova-prezidenta-ukrayini-volodimira-zelenskogo-u-bundesta-73621> (дата звернення: 27.10.2022).
3. Address by President of Ukraine Volodymyr Zelenskyy to the European Council. URL: <https://www.president.gov.ua/en/news/zvernennya-prezidenta-ukrayini-volodimira-zelenskogo-do-yevr-75465>
4. Address by President of Ukraine Volodymyr Zelenskyy to the participants of the Group of Seven summit. URL: <https://www.president.gov.ua/en/news/zvernennya-prezidenta-ukrayini-volodimira-zelenskogo-do-ucha-73801> (дата звернення: 17.10.2022).
5. Address by President of Ukraine Volodymyr Zelenskyy to the US Congress. URL: <https://www.president.gov.ua/en/news/promova-prezidenta-ukrayini-volodimira-zelenskogo-pered-kong-73609> (дата звернення: 23.10.2022).
6. Address by the President of Ukraine to the Parliament of the United Kingdom. URL: <https://www.president.gov.ua/en/news/zvernennya-prezidenta-ukrayini-volodimira-zelenskogo-do-parl-73441> (дата звернення: 17.11.2022).
7. Address by Volodymyr Zelenskyy in a joint meeting of the US Congress. URL: <https://www.president.gov.ua/en/news/mi-stoyimoboremos-i-vigrayemo-bo-mi-razom-ukrayina-amerika-80017> (дата звернення: 24.12.2022).
8. Speech by President of Ukraine Volodymyr Zelenskyy in the Assembly of the Republic, Parliament of Portugal. URL: <https://www.president.gov.ua/en/news/promova-prezidenta-ukrayini-volodimira-zelenskogo-v-asambley-74465> (дата звернення: 02.11.2022).

9. Speech by President of Ukraine Volodymyr Zelensky in the Australian Parliament. URL: <https://www.president.gov.ua/en/news/promova-prezidenta-ukrayini-volodimira-zelenskogo-v-parlamenti-73993> (дата звернення: 17.11.2022).

10. Speech by President of Ukraine Volodymyr Zelensky in the Parliament of Canada. URL: <https://www.president.gov.ua/en/news/promova-prezidenta-ukrayini-volodimira-zelenskogo-u-parlamenti-73581> (дата звернення: 14.10.2022).

11. Speech by President of Ukraine Volodymyr Zelensky in the Riigikogu, Estonian Parliament. URL: <https://www.president.gov.ua/en/news/promova-prezidenta-ukrayini-volodimira-zelenskogo-v-rijigikog-74297> (дата звернення: 11.11.2022).

12. Speech by President of Ukraine Volodymyr Zelensky in the Sejm of the Republic of Poland. URL: <https://www.president.gov.ua/en/news/vistup-prezidenta-ukrayini-volodimira-zelenskogo-v-sejmi-res-73497> (дата звернення: 20.09.2022).

References:

1. Ozadovska L. Mova u konteksti dialohu. *Filosofska dumka*. 2004. № 3. S. 26. URL: <https://designopendata.files.wordpress.com/2014/05/understanding-media-mcluhan.pdf> (дата звернення: 10.11.2022).

2. Samoilo I. V., Podvoiska O. V. Leksychni osoblyvosti politychnykh promov. *Naukovi zapysky NDU im. Mykoly Hoholia. Filolohichni nauky*. Knyha 1. 2016. S. 235–238.

3. Shevchenko L. I., Derhach D. V., Syzonov D. Iu. Medialinhvistyka: slovnyk terminiv ta poniat. Kyiv : VPTs "Kyivskiy universytet", 2014. 380 s.

4. Iakhontova T. V. Lihvistychna henealohiia naukovoi komunikatsii : monohrafiia. Lviv : Vyd. tsentr LNU im. Ivana Franka, 2009. 420 s.

5. Grieswelle D. Politische Rhetorik: Macht der Rede, öffentliche, Legitimation, Stiftung von Konsens. Deutscher Universitätsverlag, Wiesbaden, 2000. URL: <https://books.google.com.ua/books?id=0muF8q3I2vIC&pg=PA136&lpg=PA136&dq=klages+2001:24&source> (дата звернення: 01.12.2022).

6. Swales J. Genreanalysis: English in academic and research settings. Cambridge : Cambridge University Press, 1990. 260 p.

Spysok iliustratyvnoho materialu:

1. Address by President of Ukraine Volodymyr Zelensky to Italians and all Europeans. URL: <https://www.president.gov.ua/en/news/promova-prezidenta-ukrayini-volodimira-zelenskogo-v-palati-d-73733> (дата звернення: 29.11.2022).

2. Address by President of Ukraine Volodymyr Zelensky to the Bundestag. URL: <https://www.president.gov.ua/en/news/promova-prezidenta-ukrayini-volodimira-zelenskogo-u-bundesta-73621> (дата звернення: 27.10.2022).

3. Address by President of Ukraine Volodymyr Zelensky to the European Council. URL: <https://www.president.gov.ua/en/news/zvernennya-prezidenta-ukrayini-volodimira-zelenskogo-do-yevr-75465>

4. Address by President of Ukraine Volodymyr Zelensky to the participants of the Group of Seven summit. URL: <https://www.president.gov.ua/en/news/zvernennya-prezidenta-ukrayini-volodimira-zelenskogo-do-ucha-73801> (дата звернення: 17.10.2022).

5. Address by President of Ukraine Volodymyr Zelensky to the US Congress. URL: <https://www.president.gov.ua/en/news/promova-prezidenta-ukrayini-volodimira-zelenskogo-pered-kong-73609> (дата звернення: 23.10.2022).

6. Address by the President of Ukraine to the Parliament of the United Kingdom. URL: <https://www.president.gov.ua/en/news/zvernennya-prezidenta-ukrayini-volodimira-zelenskogo-do-parl-73441> (дата звернення: 17.11.2022).

7. Address by Volodymyr Zelensky in a joint meeting of the US Congress. URL: <https://www.president.gov.ua/en/news/mi-stoyimoboremos-i-vigrayemo-bo-mi-razom-ukrayina-amerika-80017> (дата звернення: 24.12.2022).

8. Speech by President of Ukraine Volodymyr Zelensky in the Assembly of the Republic, Parliament of Portugal. URL: <https://www.president.gov.ua/en/news/promova-prezidenta-ukrayini-volodimira-zelenskogo-v-asambley-74465> (дата звернення: 02.11.2022).

9. Speech by President of Ukraine Volodymyr Zelensky in the Australian Parliament. URL: <https://www.president.gov.ua/en/news/promova-prezidenta-ukrayini-volodimira-zelenskogo-v-parlamenti-73993> (дата звернення: 17.11.2022).

10. Speech by President of Ukraine Volodymyr Zelensky in the Parliament of Canada. URL: <https://www.president.gov.ua/en/news/promova-prezidenta-ukrayini-volodimira-zelenskogo-u-parlamenti-73581> (дата звернення: 14.10.2022).

11. Speech by President of Ukraine Volodymyr Zelensky in the Riigikogu, Estonian Parliament. URL: <https://www.president.gov.ua/en/news/promova-prezidenta-ukrayini-volodimira-zelenskogo-v-rijigikog-74297> (дата звернення: 11.11.2022).

12. Speech by President of Ukraine Volodymyr Zelensky in the Sejm of the Republic of Poland. URL: <https://www.president.gov.ua/en/news/vistupprezidenta-ukrayini-volodimira-zelenskogo-v-sejmi-res-73497> (дата звернення: 20.09.2022).